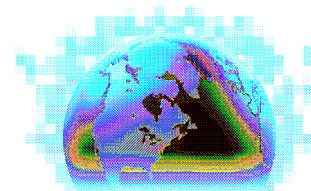

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

IRDO NOVICE

Št. 2/08, junij 2008

UVODNIK

Novice o družbeni odgovornosti

Anita Hrast, inštitut IRDO in urednica IRDO NOVIC

Ko sem pred nekaj leti začela raziskovati družbeno odgovornost, si nisem mislila, da bo to področje tako obsežno, zahtevno, zanimivo, polno pozitivnih in negativnih prebliskov, dogajanj, ljudi... Takšno, kot je življenje samo. In prav zato ima morda to področje neko posebno privlačnost za raziskovanje, proučevanje, informiranje...

Koncept družbene odgovornosti ima več definicij, ne eno samo. Skupno vsem pa je, da je potrebno narediti nekaj več, kot zahteva zakon. Zahteva, da delamo dobro, kar na dolgi rok koristi predvsem nam samim in našim bližnjim. Vsi ti bližnji pa sestavljamo celoto, eno veliko svetovno bitje, ki je na robu preživetja. Medtem, ko en njen del živi v izobilju, drugi umira. Vprašanje časa je, kako dolgo bo takšno bitje še živel.

Žal že pokojni prof. dr. Anton Trstenjak je dejal, da mora človek, če želi dolgo živeti, živeti v ravnotežju. Le ravnotežje mu namreč zagotavlja zdravje, ki je predpogoj za dolgo življenje. Če želimo biti telesno zdravi, moramo najprej pozdraviti svojega duha, misli. Da bomo zdravo razmišljali in tako tudi delovali. Nič ni bolj pomembno kot zdravje, zato ne smemo pretiravati z udobjem, zlasti kratkoročnim.

Zdi se, da je človeštvo na to malce pozabilo, da se igra s svojim zdravjem, kar se nam že maščuje.

Zato ni odveč, da nastajajo te informativne elektronske IRDO novice in kmalu še IRDO MOZAIK s strokovno-znanstvenimi prispevki. Namen obojih je zbrati misli, znanja, različne poglede za uravnoteženje našega bivanja in delovanja.

Vsi smo del celote – tako pisci, kot bralci teh novic. Sodelujte z nami, napišite svoja videnja, spoznanja, izkušnje in širite naša skupna obzorja, da bomo našli svoje ravnotežje še v času naših življenj, in ga ohranili za naše potomce.

V tej številki vam predstavljamo nekaj zanimivih prispevkov o družbeni odgovornosti, zdravi prehrani, peticijah, konferencah in podobno. Zato vabljeni k branju in sodelovanju.

Naslednja številka izide v septembru 2008. Prijetne dopustniške dni vam želim in vas lepo pozdravljam!

Anita Hrast, urednica
(anita.hrast@irdo.si)

VSEBINA – v 2. številki preberite:

	<i>stran</i>
1. RAZMIŠLJANJA O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI ...	2
1.1 DRUŽBENA ODGOVORNOST IN PRESOJANJE USPEŠNOSTI PODJETJA	2
1.2 VPLIV PREHRANE NA EKOLOGIJO	3
1.3 VODIK 7: BMW PRINAŠA LUKSUZNO LIMUZINO NA VODIKOV POGON!	4
2. ZGODILO SE JE... DOGODKI V SLOVENIJI	5
2.1 Končala se je 3. mednarodna konferenca »DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2008 - Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti vseh udeležencev na trgu«	5
2.2 Mednarodni znanstveni konferenci STIQE in WACRA v Mariboru	7
2.3 Sodelovanje s Slovensko fundacijo za poslovno odličnost (SFPO) - Družbena odgovornost in inovacije v poslovnih odličnostih	7
3. NOVICE - SVET	7
3.1 V Veliki Britaniji bodo banke morale upoštevati načela poštenega poslovanja	7
3.2 Climate Change: What's Your Business Strategy?	8
4. NOVICE - SLOVENIJA	8
4.1 Povabilo avtorjem k sodelovanju pri ustvarjanju nove revije IRDO MOZAIK	8
4.2 Vse več pobud, peticij za zdrav odnos človeka do naravnega okolja	9
4.3 12. SKOJ: Odgovornosti v komuniciranju	10
4.4 Slovensko društvo evalvatorjev	10
4.5 Certifikat Družini prijazno podjetje - Družinsko in poklicno življenje z roko v roki	10
4.6 V septembru prvo srečanje članov inštituta IRDO	10

1. RAZMIŠLJANJA O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI ...

1.1 DRUŽBENA ODGOVORNOST IN PRESOJANJE USPEŠNOSTI PODJETJA

prof. dr. Jožica Knez Riedl

Na tematiko družbene odgovornosti podjetja sem pri svojem delu prvič naletela, ko sem raziskovala področje bonitete podjetja, ki je prav tako kompleksno in v neprestanem razvoju. Mnogo prej, kot je začela koncept DOP promovirati v začetku novega tisočletja EU, sem pri zbiranju in študiju gradiva glede bonitete podjetja odkrila v tuji literaturi kriterije, ki niso bili ekonomske narave. Že dobrih deset let prej so nekateri avtorji namreč menili, da je treba boniteto podjetja ocenjevati tudi na osnovi okoljskih in etičnih meril. Obenem je začel prodirati širši pogled na uspešno podjetje. Zgolj ekonomska merila za ocenjevanje njegove uspešnosti niso dovolj, pomembno je tudi, kako je podjetje sprejeto v družbi, kako dosega razen ekonomskih tudi zastavljene neekonomske cilje.

Vse to je botrovalo tudi predlogu ocenjevanja bonitete podjetja, ki sem ga izdelala v okviru svoje doktorske disertacije. Izhajala sem iz dejstva, da ima podjetje poleg ekonomske in pravne odgovornosti tudi okoljsko in širšo družbeno odgovornost. Zato sem pojem bonitete tudi redefinirala, s tem ko sem jo opredelila kot »spodobnost podjetja za obstoj in trajnostni razvoj«. Tako opredeljena boniteta poudarja prav uravnoteženost vseh treh razsežnosti uspešnosti (ekonomske, okoljske in socialne) ter hkrati uveljavlja dolgoročni vidik njenega presojanja. S tem sem se pridružila takrat ne tako številnim avtorjem, da je treba boniteto presojati ne le z ekonomskega, temveč tudi z okoljskega in širšega družbenega vidika. Danes je pristašev takšnega ocenjevanja vse več.

Glede na to sem pobudo EU za koncept DOP iz l. 2000 sprejela kot nekaj povsem normalnega. Na EPF smo se na Inštitutu za podjetništvo in management malih podjetij (IPMMP) že l. 2002 lotili raziskave zunanje družbene odgovornosti slovenskih malih in srednje velikih podjetij. Pravzaprav je stališče EU potrditev pogleda na podjetje, kjer so pomembni potenciali tudi za urejanje družbenih razmer in naravnega okolja. Poudarjanje in hkrati prenova koncepta družbene odgovornosti podjetja izpostavljata vrednote podjetja, njegovo moralo in posluš za probleme drugih, tako individualne kot skupne probleme.

Poklicno posvečam pedagoško in raziskovalno pozornost podjetju, ki me kot inštitucija še kar naprej fascinira, čeprav ga proučujem že desetletja, in to razvojno, tudi z zgodovinske plati in njegove prihodnosti. Nanjo gledam kot na združbo oseb z zelo različnimi talenti, razgledanostjo, ambicijami in, ne kot zadnjimi, vrednotami. Ves čas, kar proučujem podjetja, me ne zanima le, ali poslušajo z dobičkom ali ne, koliko ga je in s kolikšnim kapitalom so ga ustvarili. Vse bolj se med vprašanji pojavljajo tudi taka: **kako so ustvarili dobiček, je podjetje pri tem ohranilo svoje dobro ime, kako dobiček deli, za kaj in komu ga namenja.**

Na to se navezujejo tudi kriteriji ocenjevanja kakovosti managementa. **So managerji podjetja kredibilni, sprejemajo odločitve, ki niso v škodo drugim (lastnikom, zaposlenim, partnerjem, skupnosti)? Kako znajo usklajevati ekonomske cilje z okoljskimi in širše družbenimi? So večji usklajevanja različnih interesov spektra deležnikov, so profesionalni in hkrati pošteni partnerji v dialogu s svojimi deležniki?**

V podjetju ni poslovnega področja, kjer bi bila omenjena vprašanja odveč. Sledimo lahko razvoju, ki vnaša kriterij družbene odgovornosti npr. na področje človeških virov, dobavnih verig, investiranja, trženja, ter postavlja podjetja pred izziv sodobnega upravljanja družb ter primerne upravljanja same družbene odgovornosti.

Verjetno se danes le še malokdo sprašuje, zakaj namenimo naravnemu okolju tolikšno pozornost pri poslovanju. Še vedno je kar nekaj skeptikov, ki dvomijo, da je ideja o družbeni odgovornosti podjetja zares potrebna in vidijo v tem pretiravanje ter prenašanje odgovornosti z vladnih inštitucij na podjetja. A stvarnost je še preveč prepričljiva, da je k reševanju nakopičenih okoljskih in širših družbenih problemom treba pritegniti vse, tudi podjetja kot še kako potrebne in pomembne akterje v novem tisočletju. A ne le njih!

Za reševanje situacije, obvladovanje raznovrstnih tveganj, predvsem pa za večje usklajevanje ekonomskega, okoljskega in širšega družbenega poslovanja, dobra volja ni dovolj. Prav zaradi tega so k dvigu družbene ozaveščenosti, k izobraževanju poslovnih in managerjev, samostojnih podjetnikov in članov projektnih timov poklicane tudi izobraževalne inštitucije. Sama se zavzemam za takšne vsebine predmetnikov dodiplomskega in podiplomskega študija, ki bodo izobrazile odgovorne študente, seznanjene z vsebinami in možnimi načini reševanja problemov, na katere bodo naleteli v praksi. Opažam, da ni malo študentov, ki se dobro zavedajo, v kakšnem svetu se bodo morali uveljavljati in potrjevati. Odgovorni študenti so porok za več odgovornih profesionalcev v različnih inštitucijah, a hkrati tudi za več odgovornih posameznikov. Ne strinjam se, da je za družbeno odgovornost pomembno, da prihaja podpora od »zgoraj navzdol«, da je za uspeh najbolj odločujoč top management. Ideje, motivacija, predanost in doslednost od »spodaj navzgor« so enako pomembne za širjenje družbeno odgovornega delovanja, velikokrat celo prepričljivejše.

Prof. dr. Jožica Knez-Riedl

je izredna profesorica na **Ekonomsko-poslovni fakulteti**
Univerze v Mariboru, Jozica.knez@uni-mb.si

1.2 VPLIV PREHRANE NA EKOLOGIJO

✍️ Marja Božič

Vedno več ljudi se zaveda, da moramo sami več narediti za zmanjšanje škodljivih vplivov na zdravje človeka in okolja. Vse bolj ugotavljamo, da z energijo ravnamo potratno in da drvimo v pogubno porabništvo itd. Premalo pa se tudi zavedamo posebnega vpliva, ki ga ima prehrana na okolje, družbo, človeka. Neprimerna, umetno pridelana hrana je namreč eden glavnih dejavnikov, tako civilizacijskih bolezni človeka, kot neravnovesja v okolju.

Večji del osnovnih živil zraste na poljih in v hlevih intenzivnega kmetijstva ob pomoči zdravju in okolju neprijaznih snovi. Obsežne kmetijske površine, kjer pridelujejo monokulture, so nasičene s škodljivimi snovmi. Kmetije, ki same pridelajo večino živeža, tako imenovane samo-oskrbne kmetije, ki med ozaveščenimi postajajo vse bolj priljubljene, so še redke. Monokulture, pri nas je ena najbolj pogostih koruza, namenjamo predvsem pridelavi ogromnih količin mesa in hrane živalskega izvora.

Velike farme ter obrati za rejo in predelavo mesa, jajc in mleka ter mlečnih izdelkov so med največjimi onesnaževalci okolja in porabniki vode. Za prirejo mesa je potrebno 10-krat več kmetijskih površin kot za pridelavo rastlinske hrane za človeka. Če bomo hoteli racionalneje ravnati z zemljo in vodo ter misliti tudi na tiste, ki umirajo od žeje in lakote, bomo zagotovo morali zmanjšati porabo mesa. Industrija in trgovina, ki s pomočjo intenzivno (in poceni) pridelane hrane kujeta velike dobičke, tega nočeta uvideti. Tudi porabniki se neradi soočamo s temi dejstvi, saj nam je prevečkrat najpomembnejše zgolj to, da lahko na hitro spečemo zrezek, pojedemo jogurt... in zopet zdravimo po »nujnih« opravkih.

Odkar zaradi naraščajočih civilizacijskih bolezni tudi WHO (svetovna zdravstvena organizacija) poudarja (in zahteva ukrepe od zdravstvenih služb v posameznih državah), da potrebujemo več rastlinske hrane, zavest o prednostih rastlinske hrane glede na živalsko bistveno narašča. Žal pa tudi do zelenjave in sadja ne gojimo zdravega odnosa. Kolikokrat se vprašamo, na kakšen način je zrasel paradižnik, pa bučke ali jagode na policah moderne trgovine? In koliko kemikalij, energije za ogrevanje in transport ter vode je bilo za to potrebno?

Približno 70 odstotkov svetovne porabe sladke vode namenjamo poljedelstvu. Zato ni čudno, če FAO (organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo) ugotavlja, da bi moral prav poljedelski sektor kot največji porabnik vode v svetu prevzeti vodilno vlogo pri reševanju težav v zvezi z naraščajočo potrebo po vodi.

Do neke mere smo vpliv prehrane na zdravje že ozavestili. Vse več je vegetarijancev in vegancev, posebno med mladimi, nekateri so veganci zaradi etičnega odnosa do živali... Manj smo pa ozavestili vpliv prehrane na okolje in velike svetovne probleme. Tudi vse pogostejše alergije in druge bolezni ljudi silijo v iskanje naravne, rastlinske hrane. Trditve o nujnosti uživanja živil živalskega izvora, ki so nam jih vsilili znanstveniki in tržna ekonomija, lahko preverimo tedaj, ko zbolimo. Bolezen je sredstvo, ki nas opozarja, da je treba nekaj spremeniti: bolni ljudje, nore krave, ptičja gripa... Pretresajo pa nas tudi bolezni kot vojne, nepošteno poceni delo (ponekod že skoraj suženjsko), terorizem, umiranje ljudi, predvsem otrok, zaradi pomanjkanja vode in hrane...

Če bomo hoteli izkoreniniti ali vsaj omiliti globalne svetovne probleme, bomo (med drugim) morali začeti drugače jesti in drugače oblikovati prehrabeno politiko. V zadnjih letih se krepí spoznanje, da učinkovito izrabo vodnih virov za poljedelstvo, mestna okolja in industrijo lahko zagotovi edino medsebojno usklajena mednarodna, državna in lokalna politika. Da bi to lahko uresničili, bomo morali marsikaj postoriti. Kako bomo to izvedli? Gotovo lahko največje spremembe sprožimo samo kot porabniki. Pa tudi tako, da o pomenu zdrave prehrane odkrito spregovorimo.

Zatorej:

- kupujemo predvsem domače, naravne (ekološko pridelane) prehrabene izdelke pretežno rastlinskega izvora, ki so zdravi in, na srečo, tudi okusnejši. Res je, da so nekoliko dražji, a so neprimerno bolj kakovostni in tudi nasitni.
- pišimo, opozarjamo, predavajmo, organizirajmo družbene dogodke... Politika je vse preveč v službi kapitala in se za okoljske probleme premalo zavzema. Načelno je vselej »za«, konkretnih ukrepov pa je premalo. Tako je npr. po eni strani veliko neobdelane zemlje, po drugi pa vse več ljudi,

ki bi radi delali na zemlji, pa je ne morejo kupiti. Tudi slovenskim organizacijam, ki podpirajo ekološko pridelavo hrane, odločno premalokrat prisluhnejo, jih upoštevajo.

Razgledani ljudje lahko veliko vplivajo z osebnim zgledom, z odločanjem za domačo, zdravju in okolju prijazno hrano. Pridelovanje le-te tudi daje »kruh« domačinom in tako ohranja podeželje ter privablja turiste v zdravo eko-okolje. Intelektualci lahko z odločnim javnim delovanjem jasno pokažejo, da je kmetijska in prehranska politika zašla v slepo ulico. Nujno je spremeniti doktrino, ki je zadnja desetletja oblikovala in »razvijala« kmetijstvo ter prehrabeno industrijo. Čim prej bomo pogumno rekli bobu bob, tem lažji bo prehod k naravni pridelavi hrane, v dobro človeka, lokalne skupnosti in celotnega planeta.

Marja Božič,

*lastnica podjetja Naravna pot d.o.o., predavateljica in pisateljica, avtorica knjižne uspešnice **Božanske sladice** (2006), info@naravnapot.si*

1.3 VODIK 7: BMW PRINAŠA LUKSUZNO LIMUZINO NA VODIKOV POGONI!

 Elvis Kenik

(povzeto po: Dieter Müller za ZDNet.de 26. 9.2006, <http://www.zdnet.de/enterprise/tech/auto/0,39026506,39147426,00.htm>)

BMW vodik 7 je uspešno končal svoj serijski razvoj. Dvanajst-valjni motor bi naj nudil vozno dinamiko brez emisij škodljivih snovi. Proizvajalci avtomobilov stremijo k neodvisnosti od fosilnih goriv, zato so pri BMW-ju prepričani, da je vodik gorivo prihodnosti.

Zaradi drastičnega povečanja števila avtomobilov na svetovnih cestah se je povečal tudi pritisk okoljevarstvenikov na svetovne proizvajalce avtomobilov. Drastične spremembe podnebja, predvsem visoke temperature in širjenje puščav po celem svetu, se v veliki večini pripisujejo avtomobilom.

Evropska Unija poskuša zmanjšati oddajanje okolju škodljivih izpušnih plinov s tako imenovano EURO lestvico. Lestvica ima omejen interval možnosti zmanjševanja oddajanja izpušnih plinov in hkrati ne zagotavlja neodvisnosti od fosilnih goriv. Dolgoročno rešitev proizvajalci iščejo v drugih alternativnih gorivih kot so, elektrika, vodik, zemeljski plin,...

Vodik kot gorivo ima dolgoročno velik potencial v več državah - ZDA, Japonski, Evropi. Prva prednost vodika je, da se lahko pridobiva iz vseh primarnih energij, od jedrske energije do biomase, druga prednost pa je ta, da lahko vodik v naravi najdemo v neomejenih količinah, vezanega z elementom O₂. S pomočjo elektrolize se iz spojin, ki vsebujejo vodik, pridobiva čisti H₂. H₂ kot končni proizvod ne vsebuje tujih delcev in tako je vprašanje o kvaliteti vodika odveč.

Obstajata dva načina izkoristka vodika kot pogonskega goriva, in sicer s pomočjo vodikovih celic ali s pomočjo vodikovega motorja. BMW ni usmerjen na vodikove celice, tako kot drugi svetovni proizvajalci avtomobilov, temveč na vodikov motor.

Motor deluje podobno kot navaden dizelski ali bencinski motor. Skozi en vbrizgalni ventil je v cilinder vbrizgan vodik (na -253 stopinj Celzija, v tekočem stanju), skozi drugega oksid, spajanje teh dveh elementov pa vodi do sproščanja energije. Drugače kot pri dizelskem ali bencinskem motorju, kjer izpušni plini vsebujejo molekule NO_x, CnHm, CO, CO₂, itd, ki so okolju škodljivi, je izpušni plin vodikovega motorja voda v plinastem stanju.

BMW kot prvi proizvajalec avtomobilov na svetu zato predstavlja serijsko izdelan avtomobil z motorjem na vodik. BMW serije 7 ima vgrajen motor, ki lahko obratuje na vodik ali s preprostim priklopom tudi na bencin. Ta kombinacija je potrebna, kajti infrastrukturna mreža za dobavo vodika je v začetni fazi razvoja.

V modusu obratovanja na vodik lahko z enim rezervoarjem avto prevozi 200 km, dodatnih 500 km je omogočenih s priklopom na bencin. Motor s prostornino 6,0 litrov zmora 191 kW ali 260 konjskih moči. Maksimalen navor 390 Newtonmetrov motor doseže pri 4.300 obratih na minuto. Od 0 do 100 km/h potrebuje BMW Hydrogen 7 9,5 sekunde in ima končno hitrost elektronsko limitirano pri 230 km/h. Navedene zmogljivosti doseže avtomobil tako v vodikovem, kot tudi v bencinskem modusu.

Avtomobil so razvili zaradi potreb po neodvisnosti od fosilnih goriv, katerih kapacitete se počasi manjšajo. Neodvisnost od fosilnih goriv ima tudi posreden vpliv na onesnaževanje okolja. Motor na vodik namreč v ozračje ne izpušča okolju škodljivih plinov temveč samo paro, vendar avto z motorjem na vodik sam problema onesnaževanja okolja ne reši.

Elektroliza kot metoda pridobivanja čistega vodika zahteva zelo veliko energije, ki jo danes pridobivamo z izgorevanjem fosilnih goriv. Težave onesnaževanja okolja bodo rešene, ko

bo pridobivanje čistega vodika mogoče s pomočjo sončne energije, vetra ali hidroelektrarn. Pridobivanje čistega vodika s pomočjo zemeljskega plina, bio-plina ali drugih primarnih energetskih nosilcev pa mora postati ekonomično rentabilno.

BMW je začel razvijati tehnologijo vodika že v 1980h letih in do danes naredil velike korake naprej. Strokovnjaki ne odstopajo od prepričanja, da je vodik gorivo prihodnosti in se ne pustijo vplivati od dosežkov svojih konkurentov. Toyota je leta 2000 na svetovnem tržišču predstavila prvi Hibridni avtomobil na svetu in leta 2004 izdala že tretjo generacijo Hibridnega Priusa. Tudi drugi proizvajalci sledijo hibridnemu trendu, kot recimo Lexus, Mazda, Peugeot,...

Vendar so vsi ti hibridni avtomobili opremljeni z dvema motorjema, namreč z električnim motorjem in motorjem na fosilna goriva. Tukaj je obratovanje enega ali drugega motorja odvisno od potrebne pogonske moči. Baterija za električni motor se polni preko motorja na fosilna goriva in preko energije, ki nastaja pri zaviranju avtomobila.

Da so svetovni proizvajalci zelo aktivni na področju razvoja hibridne tehnologije, pričajo uspehi, ki so že nekaj let vidni na svetovnih cestah.

Za popolno neodvisnost od fosilnih goriv je aktivnost proizvajalcev premalo, zato so avtomobilski koncerni k projektu povabili druga podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo in dobavo fosilnih goriv, kot so Shell, BP in Arall, ki skupaj s proizvajalci avtomobilov gradijo in razvijajo infrastrukturno mrežo bencinskih črpalk po celem svetu.

Brez dobave drugih alternativnih goriv je uspeh avtomobilskih koncernov nemogoč. Naftni koncerni morajo slediti razvoju avtomobilskih koncernov in z razvojem ekonomično profitne predelave drugih pogonskih goriv prispevati k še hitrejšemu razvoju. Le tako je mogoče razviti okolju prijazna prevozna sredstva.

BMW bo svoj Hydrogen 7 sprva ponudil za visoke uradnike in taksiste v mestu München v Nemčiji. Trenutno je tehnologija še zelo draga, vendar BMW-jevi strokovnjaki poudarjajo, da bodo cene v naslednjih letih dosegle točko cen BMW serije 7 z motorjem na fosilna goriva.

2. ZGODILO SE JE ... DOGODKI V SLOVENIJI

2.1 Končala se je 3. mednarodna konferenca »DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2008 - Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti vseh udeležencev na trgu«

Anita Hrast

V začetku junija se je v Mariboru končala 3. konferenca »DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2008« z naslovom »Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti vseh udeležencev na trgu«.

Konferenca se je udeležilo 93 strokovnjakov, raziskovalcev in praktikov, predvsem iz Slovenije. Na njej je predavalo 31 oseb iz petih držav. Častni pokrovitelj konference je bil dr. Danilo Türk, organizator pa inštitut IRDO v sodelovanju s partnerji. V večernem delu programa je

udeležence v Hiši Stara Trta sprejel župan Mestne občine Maribor, g. Franc Kangler.

Konferenco smo organizirali tretjič zapored, vsako leto pa je tako po kakovosti, kot po odmevnosti v slovenski in tuji strokovni javnosti vedno boljša.

Če ste zamudili konferenco, lahko naročite svoj izvod zbornika (člani inštituta imate popust!). Naročilnica na zbornik, foto galerija ter sklepi konference v Word zapisu so dosegljivi na spletnem naslovu: www.irdo.si.

3. mednarodna konferenca
DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2008
 Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti
 vseh udeležencev na trgu
 Maribor, 5. in 6. junij 2008
 Konferenčna dvorana Štajerske gospodarske zbornice

SKLEPI KONFERENCE

Kratek povzetek osnovnih spoznanj
 s 3. mednarodne konference inštituta IRDO

1. Delati dobro preko zakonskih meja

Družbena odgovornost (DO), če povzamemo njeno uradno opredelitev na kratko, pomeni, da delujemo ljudje posamično, kot podjetja in vse druge organizacije, tako, da delamo dobro namesto škodljivo za sebe in druge hkrati in to preko meja, ki jih zahtevajo zakonodaja in druge uradne norme. DO bi lahko šteli za pomembno vrednoto, ki se kaže

kot prostovoljno in vsem koristno obravnavanje zaposlenih, poslovnih partnerjev – odjemalcev, dobaviteljev, sodelujočih organizacij – družbenih in družabnih organizacij, skratka, vseh déležnikov in naravnega okolja kot pogoja za življenje ljudi. Ob tem je smiselno upoštevati ozadje, ne le ta površinska dejstva.

2. Vpliv kapitala na družbo je (pre)velik

Sodobno življenje in gospodarstvo sta pod bistvenim vplivom (zlasti velikih) podjetnikov, menedžerjev in državnih organov, manj vplivajo nanju drugi ljudje. Vplivne skupine določajo, kakšno ravnanje velja za pravno,

ekonomsko in družbeno odgovorno, torej pravilno. Zato je pomembno ugotoviti, da v ekonomski teoriji prisegajo na svobodni trg, na katerega torej nihče ne vpliva in ki dosega optimum celotne družbe z 'nevidno roko', hkrati pa na trg odločilno vplivajo po svojih interesih. Le-ti so lahko ozko in kratkoročno usmerjeni, ali pa dolgoročno in široko.

Slednje je nujno, krajši kratkoročni in ozko usmerjeni interesi in vplivi namreč povzročajo zlorabe teorije 'nevidne roke' in 'zakona eksternih ekonomik' s tem pa hude, celo usodne stranske učinke, kot so:

- revščina, ki se samo navidezno zmanjšuje, če gledamo razpore kakovosti življenja,
- zelo uničeno naravno okolje brez trajnostne bodočnosti človeštva, ki se bi (tehnološko in ekonomsko ter pravno) dala obnoviti, če bi najbolj vplivni to le hoteli, a ob nujnih, zdaj še znosnih, toda hitro rastočih stroških, menda celo do višine 20% svetovnega bruto produkta, kar bo petkrat več uničenja kot iz obeh svetovnih vojn skupaj, če delovanje ne bo hitro, ampak ga bodo še dalje odlagali in si s tem žagali zeleno vejo lastnega obstoja,
- nezadovoljni ljudje s težnjo upreti se izkoriščanju, vse do terorizma in vojn,
- ipd.

3. Človeštvo brez DO je zašlo v slepo ulico

Skratka, pomanjkanje DO v vsakdanji praksi ljudi, zlasti najbolj vplivnih, je zelo drago, vsaj na dolgi rok, pa tudi na kratki rok. Vodi človeštvo v slepo ulico, najbrž že generacije, ki so zdaj v srednjih letih, še verjetneje pa sedanje mlade po vsem svetu.

V iskanju poti iz slepe ulice človeštva je stična točka DO z evropskim gibanjem za poslovno odličnost, ki ima v kriterijih za nagrajevanje veliko meril o DO in jo torej podpira. Toda pot dalje iz poslovne odličnosti in njej namenjenega sodobnega inoviranja, ki vodi v izobilje, tudi vodi v revščino, saj izobilje uničuje motiv za delo z namenom imeti več, ko ljudje že imajo vse, kar štejejo za potrebno. Tudi ta, nova revščina se bi dala reševati z DO - v povezavi z ustvarjalnostjo.

Svetovno gibanje za DO pomeni torej iskanje izhoda iz slepe ulice, ki je nastala, ker tržno gospodarstvo ni uveljavilo demokracije enakovrednih in enakopravnih ljudi, ampak navidezno demokracijo preglasovanja in lobijev z oblastjo in v ozko korist najbogatejših, torej odnose, ki so v ekonomskem in družbenem bistvu zelo podobni fevdalnim, katere je tržno gospodarstvo poskusilo nadomestiti. Večina akcij je za zdaj bolj površinska od tega bistva.

4. Veliko DO dokumentov, premalo prakse

Evropska unija in slovenska država sta na ravni publiciranja dokumentov o DO napravili že veliko, a praksa jih uresničuje delno. To dokazujejo tudi izkušnje varuha človekovih pravic, ki dobiva ogromno prošenj ljudi za pomoč zoper zlorabe v korist vplivnih.

Prikazane izkušnje iz tujine tudi potrjujejo, da je DO (vsaj tisto iz uradne, v začetku povzete opredelitve) možno in koristno doseči. Podeljevanje nagrad za DO podjetij jo podpira. Podpira jo tudi poročanje o njej. Podobno je mogoče reči tudi o novem modelu menedžmenta z imenom popolnoma odgovorno upravljanje.

5. Z DO zmanjšajmo neodgovorno prakso!

DO kot gibanje zajema torej veliko ukrepov, da bi zmanjšali družbeno neodgovorno prakso. Izmed njih je 3. konferenca inštituta IRDO posvetila veliko pozornosti

predvsem DO, ki se tiče odnosov z javnostmi, oglaševanja in medijev, v čemer njena vsebina dopolnjuje vsebini 1. in 2. konferenca inštituta IRDO iz let 2006 in 2007.

Nekaj poudarkov iz prispevkov:

- V slovenskem tisku o DO in praktičnih primerih ravnanja v skladu z DO poročajo zadnja leta več kot prej, a še ne dovolj, da bi ljudje šteli tako delovanje sebe kot posameznikov in organizacij za edino pravo in bi ga tudi prakticirali redno, ne le izjemoma.
- Pomembne so nagrade za družini prijazno podjetje, za zaposlenim prijazno podjetje, za naravnemu okolju prijazno podjetje.
- Potrebne so donacije z vplivom preko meja marketinškega pridobivanja ugodnega ugleda podjetja iz poslovnih razlogov.
- Z meritvami dejanskega obremenjevanja naravnega okolja npr. z ogljikovim dioksidom in inovativnim ukrepanjem na osnovi spoznanj iz njih, da bi izpuste zmanjšali, je mogoče aktivno prispevati k varovanju okolja.
- Nujno je ravnanje s poslovnimi partnerji, kakršno koristi dobaviteljem in odjemalcem, ne le eni strani.
- Potrebno je spodbujanje sodobne, celovitejšje etičnosti v oglaševanju in drugih odnosih z javnostmi, tudi z vključevanjem DO v poklicno prakso strokovnih delavcev s področja odnosov z javnostmi.
- Če so dejavnosti zastavljene in izvedene dovolj celovito, je mogoče doseganje obojestransko usklajenih odnosov poslovnih partnerjev, ki krepijo celovitost njihovega vrednotenja prakse in delovanja v praksi.
- Za izmenjavo znanja in izkušenj imamo v Sloveniji že možnost:
  - uporabe portalov vplivnih organizacij za spodbudno poročanje o praksi glede DO,
  - podporo DO z delovanjem strokovnih in interesnih združenj, tudi sindikatov,
  - usposobljene in aktivne svetovalce za krepitev DO v malih in srednje velikih podjetjih.
- Vse večja je uporaba standardov ISO 9000, ISO 14000, EMAS, evropske nagrade za poslovno odličnost ter vključevanje DO v krepitev (celovite) kakovosti poslovanja in z vsem tem povezano inoviranje osebnih vrednot, kulture, etike in norm, zato pa tudi vsakdanje in poslovne prakse.
- Še precej v zaostanku je pridobivanje finančne podpore za krepitev DO iz virov Evropske unije, četudi so njeni postopki in pravila pogosto bolj v škodo kot v korist razvoju DO.

Predstavljene vsebine so zgledi ukrepanja, s katerimi bi se dalo zmanjšati družbene neodgovornosti in krepiti DO v ravnanju vplivnih, torej vsakogar. Podrobnosti je mogoče prebrati v dvojezičnem zborniku povzetkov konference (tiskani in elektronski del zbornika, www.irdo.si). V njem je tudi nekaj prilog, ki dopolnjujejo vsebino prispevkov.

6. Spoznanja o DO smo lahko izmenjali, ker se zavedamo soodvisnosti

Za moralne, finančne, kompenzacijske in delovne prispevke, ki so omogočili izvedbo 3. konference IRDO in s tem nabor spoznanj, s katerimi bi se in se bo dalo krepiti DO v vsakdanjem delovanju mnogih ljudi in njihovih organizacij, se IRDO zahvaljuje vsem 93 udeležencem konference, zlasti pa:

- avtorjem prispevkov, ki so prišli iz petih držav, a pretežno iz Slovenije,
- častnemu pokrovitelju prof. dr. Danilu Türku, predsedniku Republike Slovenije,
- županu Mestne občine Maribor Francu Kanglerju,
- so-prirediteljem – Slovenskemu društvu za odnose z javnostmi, Štajerski gospodarski zbornici, Združenju delodajalcev Slovenije in Slovenski fundaciji za poslovno odličnost,

- vsem, ki so organizacijsko in tehnično sodelovali pri pripravi in izvedbi konference.
- Veseli smo spoznanja, da se zavedamo soodvisnosti in pri tem skupaj oblikujemo konferenco. Upamo, da nas bo v prihodnje takšnih še več.

Maribor, 6.6.2008

2.2 Mednarodni znanstveni konferenci STIQE in WACRA v Mariboru

 Anita Hrast

Na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru sta med 26. in 28. junijem 2008 potekali dve mednarodni znanstveni konferenci.

STIQE sta ju organizirala Inštitut za podjetništvo in menedžment malih podjetij na tej fakulteti ter Slovensko društvo za raziskovanje sistemske teorije.

9. mednarodna konferenca STIQE je imela naslov **Linking Systems Thinking, Innovation, Quality, Entrepreneurship, and Environmental Care**, častni pokroviteljici pa sta bili The European Academy of Sciences

and Arts, Salzburg, Austria in IFSR – International Federation for Systems Research, Vienna, Austria.

Istočasno je na EPF v Mariboru potekala **20. jubilejna mednarodna konferenca WACRA EUROPE 2008** - World Association of Case Studies – Europe e. V. Est. 1984. Naslov te konference je bil **SUSTAINABLE FUTURE through Long Term Responsibility Focusing on Uncertainty – Case – and System theory – Based Approaches**.

Obe konferenci imata tudi zbornika prispevkov, ki ju lahko naročite preko e-naslava: mulej@uni-mb.si.

2.3 Sodelovanje s Slovensko fundacijo za poslovno odličnost (SFPO) - Družbena odgovornost in inovacije v poslovni odličnosti (Okrogla miza, Krka, d.d., Novo mesto, 18.6.2008)

 Uroš Zarnik, direktor SFPO

V okviru organizacij članic SFPO izvajamo okrogle mize izmenjave najboljših praks glede na pomembnejše tematike, ki se kot rdeče niti prepletajo znotraj devetih področij modela odličnosti EFQM. Tokratno okroglo mizo na temo družbene odgovornosti in inovacij v poslovni odličnosti je gostila družba Krka, d.d., Novo mesto - dobitnica Priznanja RS za poslovno odličnost (PRSP) za leto 2007.

Družbena odgovornost (DO), če povzamemo njeno uradno opredelitev na kratko, pomeni, da delujemo ljudje posamično, kot podjetja in vse druge organizacije, tako, da delamo dobro namesto škodljivo za sebe in druge hkrati in to preko meja, ki jih zahtevajo zakonodaja in druge uradne norme. DO bi lahko štel za pomembno vrednoto, ki se kaže kot prostovoljno in vsem koristno obravnavanje zaposlenih, poslovnih partnerjev – odjemalcev, dobaviteljev,

sodelujočih organizacij – družbenih in družabnih organizacij, skratka, vseh deležnikov in naravnega okolja kot pogoja za življenje ljudi. Ob tem je smiselno upoštevati ozadje, ne le ta površinska dejstva.

Nekaj sklepnih misli

- DO v vrednotah – kulturi – etiki – normah = zadostna in potrebna celovitost
- zaradi egoizma manj egoizma
- znižanje cen z več dovolj celovite skrbi za naravne pogoje življenja in ljudi v njih
- proti zlorabam in enostranskosti
- PO = ena od poti k DO in zato k preživetju, ne le (kratkoročni) konkurenčnosti

Dodatne informacije: <http://www.sfpo.org/>

3. NOVICE - SVET

3.1 V Veliki Britaniji bodo banke morale upoštevati načela poštenega poslovanja

 (povzeto po: <http://www.ethicalcorp.com/content.asp?ContentID=5870&newsletter=24>)

V Veliki Britaniji morajo banke upoštevati potrebe vseh deležnikov, da bi dosegli višje standarde poštenosti, ki jih zahtevajo industrijske usmeritve, pravi Leo Martin, direktor GoodCorporation.

Od 1. januarja 2009 naj bi tako banke v Veliki Britaniji morale finančni ustanovi FSA (Financial Services Authority) dokazati, da so pošteno poslovale s strankami. To naj bi določalo šest pokazateljev – rezultatov poslovanja, ki naj bi pomagali določiti, da je bilo poslovanje s strankami pošteno. Ti pokazatelji so:

1. potrošniki naj bi se zavedali, da poslujejo s podjetji, katerih poštenost v poslovanju naj bi bila del osrednje kulture podjetja,
2. izdelki in storitve, ki so v procesu trženja in prodaje na drobno, naj bi bili oblikovani tako, da upoštevajo potrebe posamezne ciljne skupine potrošnikov,
3. stranke so informirane jasno in pravočasno, pred, med in po trenutku nakupa,
4. stranke prejmejo primerno svetovanje in ustrezen račun ob nakupu,

5. stranke prejmejo izdelke, kot so jih pričakovale glede na informacije podjetja, in temu ustrezen servis, v skladu s sprejetimi standardi in pričakovanji,
6. stranke ne sprejemajo neutemeljenih po-prodajnih ovir, ki bi jih vsiljevala podjetja z namenom spremeniti izdelek, zamenjavo dobavitelja,

popuščanjem pri odškodnini ali opuščanjem pritožbe.

FSA je tako iz pravil prešla na načela in s tem bankam naložila vključevanje večje poštenosti v poslovanje. Velik problem, ki ga imajo, pa je merjenje poštenosti, saj še ni jasno določenih kriterijev.

3.2 Climate Change: What's Your Business Strategy?

CSWire Weekly Alerts, May, 2008

[CLIMATE CHANGE: What's Your Business Strategy?](#) A new book from Harvard Business Press. Authors Andrew Hoffman and John Woody analyze the intersection of business strategy and environmental issues to help executives prepare for, manage, and capitalize on this market transition. The

book prepares executives to strategically assess their business in the face of current and forthcoming climate change regulations, while helping companies to determine their "carbon footprint," and take action to reduce it in ways that create new strategic advantages.

4. NOVICE - SLOVENIJA

4.1 Povabilo avtorjem k sodelovanju pri ustvarjanju nove revije IRDO MOZAIK

Anita Hrast, ddr. Matjaž Mulej

IRDO MOZAIK - Mednarodna znanstveno-strokovna revija o družbeni odgovornosti

Revija IRDO MOZAIK

Je mednarodna znanstveno-strokovna revija o družbeni odgovornosti, ki bralcu raziskovalno, analitično in informativno posreduje znanje, izkušnje in informacije o družbeni odgovornosti. Hkrati omogoča periodičen pregled mednarodne teorije in prakse na področju družbene odgovornosti ter prizadevanj za razvoj tega področja.

Revija je recenzirana ter v stroki prepoznavna in uveljavljena revija s slovensko in svetovno priznanimi strokovnjaki v uredniškem odboru. Vsebuje vrsto znanstvenih, strokovnih, informativnih in drugih prispevkov s področja družbene odgovornosti, ki so objavljeni po običajni dvojni recenziji.

Namen revije IRDO MOZAIK

Revija obravnava aktualne stvarne probleme in interdisciplinarne rešitve le-teh. Povezuje strokovnjake in znanstvenike z različnih področij z namenom spodbujanja raziskovanja družbene odgovornosti in iskanja rešitev za s tem področjem povezane probleme. Predstavlja dosežke raziskovalnega dela, s čimer krepi celovitost namesto enostranskosti ravnanja in srečnost ljudi, ki ne nastaja tako, da hkrati nastaja škoda za druge ljudi in naravo.

Zakaj znanstveno-strokovna revija o družbeni odgovornosti IRDO MOZAIK?

Družbena odgovornost je zelo širok pojem, ki v skupnem imenovalcu pove, da ljudje delajo kaj dobrega za ljudi preko meja, ki jih predpisuje zakonodaja. Nekaj oblik pojavljanja družbene odgovornosti zato vsebuje skrb za naravno okolje, za zaposlene, za poslovne partnerje in druge udeležence poslovnega procesa, za poštene pravne odnose, za poslovno etiko, za politično etiko, etiko v drugih medosebnih odnosih, npr. zdravstvenih, marketinških, odnosih z javnostmi, družbeno pravičnost,

odličnost/izvrstnost izdelkov, postopkov, organiziranja, vodenja, zagnanosti pri delu, inoviranje, druge vrste ustvarjalnosti in koristi katere koli vrste (razen ozkih in zlonamernih).

Poznavalci zgodovine opozarjajo, da je v zgodovini vsaka družba propadla, ko je v njej zmanjkalo družbene odgovornosti. Torej ne gre zgolj za dobroteljnost, družini in zaposlenim prijazne delodajalce in prodajalce ter varstvo okolja, ampak so to delne pojavne oblike zelo pomembnega razvojnega trenda. Če iz faze izobilja, v kateri je zdaj vsaj najbogatejših 20% prebivalstva in je slepa ulica glede motivacije za delo namesto za lenarjenje, človeštvo ne bo prešlo v fazo ustvarjanja, prepletenega z družbeno odgovornostjo, se mu slabo piše. Naraščanje kulta prostega časa, zlorab drog ipd. kažejo, da ne govorimo o neki zelo oddaljeni prihodnosti. Podobno kažejo podatki o ekonomskih posledicah desetletij zanemarjanja skrbi za naravno okolje, kar je edina od bistvenih pojavnih oblik prešibke družbene odgovornosti, hude zlorabe Adama Smitha s teorijo nevidne roke, ki baje sama uveljavlja družbeni optimum, ne da kdo posebej skrbi zanj, in zakona o eksternih ekonomikah. Odloženi namesto pokriti stroški povzročajo, da je dani porast bogastva navidezen, bolj knjigovodski kot dolgoročno ekonomski, saj bodo stroški za obnovo nujnih pogojev za preživetje ljudi po najlepšem scenariju stali več kot obe svetovni vojni 20. stoletja skupaj, po hujšem pa tudi 20% svetovnega GDP.

Menimo, da lahko z avtorskimi prispevki in prikazom znanstveno-raziskovalnega ter strokovnega dela različnih avtorjev učinkovito prispevamo k postavljanju temeljev za družbeno odgovorno delo vseh strok.

Področja, ki jih obravnava revija IRDO MOZAIK

V reviji obravnavamo družbeno odgovornost iz različnih vidikov, med njimi menedžment, odličnost, družbena odgovornost (po področjih kot so zaposleni, naravno okolje, skupnost, kupci in dobavitelji), inovacije, raziskave, marketing... Prispevki v reviji se tičejo tako podjetij, kot neprofitnih organizacij in javne uprave.

Vsaka revija ima tematsko izhodišče, ki ga vsako leto določi uredniški odbor revije.

Kdaj in kako izhaja revija IRDO MOZAIK?

Revija izhaja periodično, predvidoma 2-krat letno (marec, oktober). Revija je mednarodna, zato so prispevki vseh avtorjev napisani v angleškem ali slovenskem jeziku in s povzetki v obeh jezikih.

Revija je sestavljena iz tiskanega izvoda in zgoščenke, ki skupaj sestavljata celoto. Tiskani izvod revije vsebuje reference avtorjev in povzetke vseh prispevkov avtorjev v slovenskem in angleškem jeziku. Na zgoščenci so prispevki avtorjev v celoti. Povzetki revije so objavljeni tudi v elektronski številki revije na portalu www.irdo.si.

Kdo lahko objavlja v reviji IRDO MOZAIK?

Po dvojni recenziji uredniški odbor izbere prispevke različnih avtorjev, ki bodo predstavili dosežke svojega raziskovalnega dela v obliki znanstvenih in strokovnih

Povabilo k oddaji prispevkov za IRDO MOZAIK

Uredniški odbor revije vabi vse, ki želijo s svojimi izkušnjami in pogledi prispevati k razvoju družbene odgovornosti v mednarodnem merilu, da pošljete prispevke, dolge do 5.000 znakov. Revija je slovenska in mednarodna, zato naj bodo prispevki vseh avtorjev napisani v slovenskem ali angleškem jeziku s povzetki v obeh jezikih, dolgimi do 500 znakov. Prispevki avtorjev niso honorirani.

Pomembni datumi za prve številke revije IRDO MOZAIK

Rok oddaje prispevkov	Za revijo, ki izide	Vodilna tema revije	Urednik tematske številke
20. avgust 2008	20. oktober 2008	Inovacije v kontekstu družbene odgovornosti	Prof. ddr. Matjaž Mulej
20. januar 2009	20. marec 2009	Komuniciranje družbene odgovornosti	Prof. dr. Sandra Bašič Hrvatina

avtorskih besedil. Kot avtorji v reviji lahko s svojimi prispevki sodelujejo: znanstveniki, raziskovalci, študentje, strokovnjaki iz prakse.

V reviji IRDO MOZAIK objavljamo:

- **Znanstvene prispevke**; gre za izvirne ugotovitve, ki so plod znanstvenoraziskovalnega dela. Vsebina je novost, ugotovitve pa prispevajo k razvoju spoznanj, teoriji in praksi na področju družbene odgovornosti.
- **Strokovne prispevke**, ki vsebujejo predstavitve, kot prikaz in ocene uporabnih metod in tehnik v praksi ali pri študiju primera.
- **Razmišljanja in odmeve**; na objavljene prispevke ali primere, ki prispevajo k razvoju družbene odgovornosti.
- **Pogovore s predstavitenimi podjetji**; menedžerji in strokovnjaki o izkušnjah in praktičnih spoznanjih.
- **Informacije** o dejavnostih inštituta IRDO in dogajanjih v svetu.

Vse znanstvene in strokovne prispevke da urednik v oceno vsaj dvema recenzentoma (brez podatkov o avtorjih), ostale prispevke oceni uredniški odbor revije.

Način oddaje prispevkov:

- Povzetki naj bodo posredovani na elektronski naslov: anita.hrast@irdo.si
- Dodatne informacije v zvezi s pripravo vašega prispevka: info@irdo.si

4.2 Vse več pobud, peticij za zdrav odnos človeka do naravnega okolja

Informacije iz različnih virov

Vse več se piše o genetsko spremenjeni hrani, o intelektualni zaščiti tistega, kar naj bi bilo vsem dostopno, o zlorabah v škodo narave in človeštva... Na naš naslov so prispelle različne informacije o tem – oglejte si povezave na naslednje spletne strani:

- <http://video.google.com/videoplay?docid=1669587865067156619&hl=en>
- http://axisoflogic.com/artman/publish/article_26789.shtml

V zadnjih mesecih v Ljubljani in Mariboru potekajo peticije za ohranitev zdrave pitne vode, ki je zaradi posegov v naravno okolje postala vse bolj onesnažena. O peticijah si preberite več na:

- www.voda-ljubljane.eu
- www.peticija-voda.com

Situacija v slovenski naravi, posebej v hribovskih in gorskih gozdovih, je dosegla že takšne alarmantne in dramatične

razsežnosti, da je potrebna takojšnja akcija za njeno zaščito, pravijo njeni pobudniki. O peticiji za zaščito slovenske narave preberite več na:

- <http://vallant.biz/campaign/peticija-za-zascito-slovenske-narave/takeaction>

O peticiji za zaščito Kozjaka najdete informacije na naslovu:

- www.peticija-kozjak.org

Za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov iz prometa v Evropi si lahko prizadevate s pomočjo spletnega naslova:

- http://www.foe.co.uk/campaigns/transport/press_for_change/eu/index_sl.html

Oglejte si film Duh časa in ugotovite, kakšen je pravi vzrok za vojne:

- <http://www.mojvideo.com/video-zeitgeist-duh-casa-o-vojni/c8b1f0d2c90cb8dd2ead>

4.3 12. SKOJ: Odgovornosti v komuniciranju

Od 22. do 24. oktobra bo v Termah Olimia v Podčetrtku potekala 12. slovenska konferenca za odnose z javnostmi na

temo Odgovornosti v komuniciranju. Več informacij: <http://www.skoj>.

4.4 Slovensko društvo evalvatorjev

 bojan.radej@siol.net

Slovensko društvo evalvatorjev organizira v torek, 3. julija 2008 ob 14h v prostorih društva SDE (Kardeljeva ploščad 17, Ljubljana) predstavitev rezultatov projekta "Teritorialna

presoja nacionalnega energetskega programa na prostorsko kohezijo Slovenije«. Vabljeni.

4.5 Certifikat Družini prijazno podjetje - Družinsko in poklicno življenje z roko v roki

 <http://www.certifikatdpp.si/o-certifikatu/>

Javni poziv za vključitev v postopek pridobitve certifikata Družini prijazno podjetje v letu 2008

Vabimo vsa podjetja, javne ustanove ter nevladne organizacije in združenja z najmanj 10 zaposlenimi, ki so registrirana in imajo sedež v Republiki Sloveniji, da se vključijo v postopek pridobitve certifikata Družini prijazno podjetje v letu 2008.

Pridobitev certifikata je svetovalni ter revizorski postopek, ki pomaga delodajalcem uvajati ukrepe za boljše upravljanje s človeškimi viri v smislu usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Postopek poteka s pomočjo usposobljenih zunanjih svetovalcev.

Certifikat Družini prijazno podjetje izhaja iz sistema »European work&family audit«, ki ga je razvila nemška organizacija Berufundfamilie. V Sloveniji ga je v okviru programa Equal v letu 2007 vpeljalo razvojno partnerstvo Mladim materam/družinam prijazno zaposlovanje. Od novembra 2007 je nosilec postopka in izvedbena organizacija Zavod Ekvilib, ki izvaja postopek v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter zainteresiranimi partnerji razvojnega partnerstva.

Podjetja/organizacije se lahko vključijo v postopek pridobitve certifikata Družini prijazno podjetje od 15. februarja 2008 dalje. Poziv je odprte narave in se za leto 2008 zaključí 31.10.2008.

Pridobitev certifikata poteka v dveh delih:

- pridobitev osnovnega certifikata, ki traja največ 6 mesecev
- pridobitev polnega certifikata, ki traja 36 mesecev od pridobitve osnovnega certifikata
- Podjetjem in organizacijam, ki bi rade končale postopek pridobitve osnovnega certifikata v prvi polovici leta 2008, predlagamo da se prijavijo čimprej oziroma najkasneje do 1. marca 2008.
- Dokumentacija za prijavo v postopek certificiranja obsega:
- prijavnico z osnovnimi podatki podjetja/organizacije
- uvodni vprašalnik, ki ga mora podjetje obvezno izpolniti pred začetkom postopka
- osnutek pogodbe/dogovora o vključitvi v postopek
- Pravila za pridobitev certifikata Družini prijazno podjetje, po katerih poteka postopek pridobitve

Dokumentacija poziva je na voljo na internetni strani Zavoda Ekvilib (www.zavodekvilib.si) in uradni strani certifikata Družini prijazno podjetje (www.certifikatdpp.si). Zainteresirana podjetja oziroma organizacije lahko naročijo dokumentacijo tudi pri Zavodu Ekvilib, kjer dobijo tudi vsa dodatna pojasnila. Kontaktna oseba je koordinator certificiranja Aleš Kranjc Kušlan (telefon 01/ 430 37 51, e pošta: akk@zavodekvilib.si).

Več informacij: <http://www.certifikatdpp.si/o-certifikatu/javni-poziv-2008/>

4.6 V septembru prvo srečanje članov inštituta IRDO

 Anita Hrast

Predvidoma **19. septembra 2008** bomo v Ljubljani organizirali prvo srečanje članov inštituta IRDO.

Na srečanju bomo oblikovali **Svet članov** inštituta IRDO, izvolili njegovo **vodstvo** in predlagali **predstavnika članov** v

Strokovni svet inštituta IRDO. O natančni lokaciji bomo člane inštituta IRDO obvestili v začetku septembra.

Vljudno vabljeni!